

2019/89 E. VE 2021/10 K SAYILI ANAYASA MAHKEMESİ KARARI:

7 Mayıs 2021 tarih ve 3147 sayılı Resmi Gazete’de Anayasa Mahkemesi’nin 4/2/2021 tarihli ve E. 2019/89, K. 2021/10 sayılı kararı yayımlanmıştır. Bu karara göre 2942 sayılı Kamulaştırma Kanunu’nun Geçici 14. Maddesi, iptal davasına konu olmuştur.

İlgili hükmün konusu, kamulaştırma işlemleri tamamlanmamış veya kamulaştırılması hiç yapılmamış olup, fiilen kamu hizmetine ayrılan veya kamu yararına ilişkin bir ihtiyaca tahsis edilerek üzerinde tesis yapılan taşınmazlara veya kaynaklar ile üzerinde kısmen veya tamamen irtifak hakkı tesis edilen taşınmazlar ve kaynaklardır. Maddede belirtildiği surette malikin rızası olmaksızın taşınmazla fiili el konulması veya hukuki el atılması sebebiyle mülkiyet hakkından doğan taleplere dair bedel ve tazminata ilişkin davalarda verilen mahkeme kararlarının kesinleşmedikçe icraya konulamayacağı düzenlenmiştir.

Anayasa Mahkemesi kararında; kesinleşme şartının aranmasının, malik lehine hükmedilen bedel veya tazminata kavuşmanın gecikmesine neden olmak suretiyle **malike aşırı bir külfet yüklemekte ve kamu yararı ile kişisel yarar arasında gözetilmesi gereken adil dengeyi malik aleyhine bozduğuna** karar verilmiş ve bu yönüyle kuralların ulaşılmak istenen amaç ile orantılı olmadığı vurgulanmıştır.

Böylelikle 2942 sayılı Kamulaştırma Kanunu’nun Geçici 14. maddesinin 1 cümlesinde yer alan "*mahkeme kararları kesinleşmedikçe icraya konulamaz.*" ibaresinin Anayasa’ya aykırı olduğuna ve iptaline karar verilmiştir.

Sonuç olarak:

- Kamulaştırma Kanunu kapsamında kamulaştırmaz el atmaya dayalı el atma sebebiyle mülkiyet hakkından doğan taleplere dair bedel ve tazminata ilişkin davalarda verilen mahkeme kararları kesinleşmeden icraya konulabilecektir.

CONSTITUTIONAL COURT DECISION NUMBERED 2019/89 E. 2021/10 K.:

The Constitutional Court decision dated 4/2/2021 and numbered E. 2019/89, K. 2021/10 was published in the Official Gazette dated May 7, 2021, and numbered 3147 regarding the annulment of the Provisional Article 14 of the Expropriation Law.

The provision regulates immovables or resources that are allocated for public service or public need related to the public benefit, and immovables on which easement rights are established partially or completely, that have not been expropriated yet. According to this provision; the court decisions regarding price and compensation claims arising from the property right due to the actual confiscation or legal confiscation of the immovable property as stated in the article without the consent of the owner, cannot be enforced unless they are finalized.

According to the Constitutional Court decision; it was decided that seeking the requirement of finalization **imposes an excessive burden on the owner by causing delay in obtaining the amount or compensation awarded in favor of the owner, and disrupts the fair balance that should be observed between public benefit and personal benefit against the owner**, and in this respect, it was emphasized that the rules are not proportional to the aim to be achieved.

Accordingly, the provisional article 14 of the Expropriation Law numbered 2942 stating that "*court decisions cannot be executed before they are finalized*" was decided to be unconstitutional and has been annulled.

Finally:

- Within the scope of the Expropriation Law, the court decisions in the lawsuits regarding price and compensation claims arising from the confiscation without expropriation related to the property rights can be executed before they become final.